

A veure

Són possibles, i igualment correctes, dues construccions com *Anem a veure el que ha passat* i *Anem a veure què ha passat*, però cal adonar-se que, estrictament, no tenen la mateixa significació: la primera equival a *Anem a veure les coses que han passat* i la segona a *Anem a veure quines coses han passat*. Dit en termes gramaticals: l'oració subordinada de la primera construcció és una relativa substantiva, això és, l'equivalent d'un substantiu —com si diguéssim *Anem a veure l'accident* o *Anem a veure la manifestació*—, mentre que en el segon cas l'oració subordinada és una interrogativa, és a dir, es tracta de l'oració interrogativa *Què ha passat?* que se subordina a una oració principal i es diu, aleshores, que és indirecta. És ben possible, això sí, que en molts casos concrets —en situacions reals— hom pogués optar, indistintament —invitant algú a anar a presenciar uns fets determinats, o el seu resultat—, per *Anem a veure el que ha passat* o per *Anem a veure què ha passat*, però és ben clar que la primera d'aquestes construccions no enclou cap mena d'interrogació —com si allò que s'havia esdevingut fos ja una cosa sabuda i es tractés només de presenciar-la, tal com es fa amb la segona, en què és qüestió d'un fet que hom ignora.

Hi ha diverses frases o expressions que són, en rigor, formes del verb *veure*, en alguns casos amb el reforç d'altres elements gramaticals, i que actuen com a oracions principals de les quals depèn, com a oració subordinada, adés una relativa substantiva, adés una interrogativa indirecta: *vejam* i *a veure*, que tenen la mateixa significació, i *vet aquí* i *vet ací* (conjuntament amb *heus aquí* i *heus ací*), que, tenen també el mateix valor. I, en aquests casos, les vacil·lacions no són pas infreqüents: ¿cal dir, o és millor de dir, *A veure el que passarà* o *A veure què passarà*, *Vet aquí el que va passar* o *Vet aquí què va passar*? És, certament, molt arriscat de fer, en aquest punt, afirmacions gaire categòricament, però sí que és més propi que les primeres frases, *a veure* i *vejam*, que solen encloure una idea d'interrogació, duguin una subordinada interrogativa, i que les altres, *vet aquí*, etc., que solen introduir una exposició, duguin una subordinada relativa: *A veure què passarà*, *A veure què volen*, *Vejam quina es queden*, *Vejam què diu*; *Vet aquí el que ha passat*, *Vet aquí allò que tant el preocupa*, *Vet ací la que ha guanyat*, *Vet ací el que volen*, *Heus ací els que queden*.

Albert Jané